

STORTINGET

Representantforslag 204 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Marius Langballe Dalin, Une Bastholm og Julie E. Stuestøl

Dokument 8:204 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Liland, Marius Langballe Dalin, Une Bastholm og Julie E. Stuestøl om rettigheter og trygghet for personer som selger sex

Til Stortinget

Bakgrunn

Kjøp av seksuelle tjenester har vært straffbart i Norge siden 2009. Salg er fortsatt lovlig, men erfaringer fra sexarbeidere, brukerorganisasjoner og fagmiljøer viser at kriminaliseringen av kjøpere i praksis rammer selgere. Utsiktede virkninger av straffelovens bestemmelser om sexkjøp og hallikvirksomhet har vist seg å være utrygge boforhold, gjeldsproblemer, manglende tilgang til nødvendige banktjenester, digitalt utenforskap og svekket rettssikkerhet. Etter over femten år er det nødvendig å undersøke hvordan bestemmelsene faktisk virker, og hvordan håndhevelsen rammer dem den var ment å beskytte.

Manglende oppfølging av faglige anbefalinger

Straffelovrådet anbefalte i NOU 2022:21 Strafferettslig vern av den seksuelle selvbestemmelsesretten. Forslag til reform av straffeloven, kapittel 26, å fjerne kriminaliseringen av kjøp, blant annet fordi forbudet griper inn i seksuell selvbestemmelse og ikke er i tråd med skadefølgeprinsippet. Justis- og beredskapsdepartementet har likevel ikke realitetsbehandlet dette rådet, og argumenter for dagens bestemmelser bygger tilsyne-

latende fortsatt på en omstridt evaluering fra 2014. Nyere og mer relevante kunnskapsgrunnlag er ikke utredet.

Problemer med tilgang til banktjenester

Bankkonto, bankkort og BankID er nødvendige for å delta i samfunnet. Likevel erfarer flere personer som selger sex, å miste kundeforholdet sitt i banken, ofte begrunnet med hvitvaskingsregelverket – til tross for at Finanstilsynet åpner for alternative løsninger. Mange erfarer også å få avslag når de søker om å få opprettet bankforhold i andre banker. De er dermed påført et digitalt utenforskap uten mulighet for å betale regninger, opprette depositumskonto, bruke Vipps og så videre.

Utrygge boforhold og konflikter i lovverket

Straffeloven § 315 gjør det straffbart å leie ut lokaler som brukes til salg av seksuelle tjenester, også ved ordinær utleie. Dette medfører at sexarbeidere kan kastes ut uten oppsigelsestid basert på mistanke hos utleier. Bestemmelsen skaper også konflikt med kommunens plikt til å skaffe bolig til personer som ikke klarer det selv, og illustrerer manglende samsvar i regelverket.

Skatt, dokumentasjonskrav og rettssikkerhet

Det er uavklart om inntekt fra salg av seksuelle tjenester er skattepliktig, men dokumentasjonskravene forutsetter identifisering av kunder som begår et straffbart forhold. Dette setter de som selger sex, i en umulig situasjon. Praksis i Skatteklagenemnda har vært skiftende, og Stortinget har aldri tatt stilling til om slik inntekt

bør skattlegges, til tross for klare rettssikkerhetsutfordringer.

Manglende erstatningsrettslig vern

Høyesterett avsa i 2017 dom hvor flertallet mente at tapte inntekter etter ran ikke var erstatningsberettiget for de berørte sexarbeiderne, blant annet fordi prostitusjon anses uønsket av storsamfunnet. Mindretallet mente inntekten var lovlig og burde ha vern som andre inntekter. Saken viser at dagens regelverk gir svak beskyttelse ved vold og overgrep for en spesielt utsatt gruppe.

Behov for et offentlig utvalg

Dagens situasjon for personer som selger sex, kjennetegnes av motstridende regler, uforutsigbar praksis og manglende helhetlig kunnskap. Lover bør ikke føre til økt utrygghet og skade for dem de var ment å beskytte, slik som tilfellet er i dag med straffelovens bestemmelser om sexkjøp og hallikvirksomhet. Forslagsstiller-

ne mener derfor det er nødvendig med en grundig og bredt sammensatt gjennomgang av konsekvensene av dagens bestemmelser. Samtidig bør det ses på andre tiltak som kan styrke vernet mot utnyttelse og tvang, og bedre sexarbeideres rettigheter og trygghet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen nedsette et offentlig utvalg som skal gjennomgå erfaringene med straffelovens bestemmelser om kjøp av seksuelle tjenester og hallikvirksomhet. Utvalget skal utrede utilsiktede konsekvenser av bestemmelsene og håndhevingen av disse samt foreslå tiltak som kan styrke vernet mot utnyttelse og tvang, og sikre rettigheter og trygghet for personer som selger seksuelle tjenester.

24. mars 2026

Ingrid Liland

Marius Langballe Dalin

Une Bastholm

Julie E. Stuestøl